

Koncerti

22.06.2023

Spretno vrvohodstvo

Matej Bonin se s svojo Gimnastiko ne/smisla III zdaj že tretjič spopada s križanjem žanrov, pristopov in umetnostnih vej.

Gregor Pompe

Foto: © Zavod Sploh

V Gimnastiki ne/smisla pred nami tako nastaja žanr, ki ga težko na hitro potisnemo v katerega od obstoječih predalov. Ni samo glasba, ker ga lahko poganja dramski element, ni dokončno osvobojena improvizacija, ker avtorski strukturalistični pečat ostaja razviden, ni performans, ker nastopajoči spretno prestopajo med glasbenikom-izvajalcem, lastnikom telesa in napol dramskimi vložki.

Matej Bonin se je s svojo ***Gimnastiko ne/smisla III*** zdaj že tretjič spopadel s križanjem žanrov, pristopov in umetnostnih vej. Če je prvič iskal sovpadanja med glasbo in video projekcijo, pri čemer je ideja amalgama med umetnostma ostala nekoliko arbitrarna, je drugič spretno prestopal med klasično notiranim in improviziranim, v najnovejšem primeru pa se zdi, da je našel idealno ravnotežje med raznolikim. Najprej velja to za razpetost med improviziranim in natančno strukturiranim. Čeprav na mikroravni prevladuje občutek spontane improvizacije, Bonin vendarle precej jasno strukturalistično nadzoruje celoto, ki je zdaj ne določajo več prvenstveno glasbeni gradniki, temveč akcije, premiki, dialogi, gibalni in scenski elementi. Na najbolj zunanji ravni se strukturalna logika kaže v zaporedju uporabljenih glasbil – zamolklost velikega bobna, ropotanje po obodih velikega bobna, dodajanje zvončkastih zvokov, vrtenje činel, izraba gonga –, nadaljnja zgoščevanja, utripanja in redčenja pa so tesno povezana s premiki, gestami, scensko postavitvijo (scenska konstrukcija visoke gmote velikih bobnov, ki postaja babilonski stolp raznolikega), dialogom (humorno ponavljanje gest z velikega gonga na mali čineli) in celo nekaterimi dramskimi gestami glasbenikov. Na ta način se glasbena, dramaturško scenska in gibalno mizanscenska raven neločljivo povežejo, ali povedano še drugače: takoj ko se posamezna glasbena ideja, podvržena improvizacijskemu dialogu in obdelavi, razširi, jo razreši, premakne vizualna sprememba, odrski gib, dramska zamrznitev.

Bonin je kot vrvohodec, ki skozi celotno predstavo hodi po tankih mejah različnih razmejitev, pri čemer negotovost vedno spretno izkoristi sebi v prid. V *Gimnastiki ne/smisla* pred nami tako nastaja žanr, ki ga težko na hitro potisnemo v katerega od obstoječih predalov. Ni samo glasba, ker ga lahko poganja dramski element, ni dokončno osvobojena improvizacija, ker avtorski strukturalistični pečat ostaja razviden, ni performans, ker nastopajoči spretno prestopajo med glasbenikom-izvajalcem, lastnikom telesa in napol dramskimi vložki. Poleg tega se izkaže, da je treba previdno brati tudi drugi del naslova: ne/smisel. Če je bil sprva vezan na pesniško zbirko *Krčrk Karla Hmeljaka*, v kateri se avtor odpoveduje smislu jezika, da bi opozoril na njegovo ludistično komponento, potem tokrat Bonin išče podobno dvojnost v sami glasbi in tudi njenem dramskem izrisu. Najmočnejši semantični naboj nosi prekonstrukcija tolkal v babilonski stolp, toda tudi to metaforo se zlahka spregleda, še bolj pa vse ostale. To pomeni, da gledalec večinoma zaznava dramatične geste, tako kot tudi osnovno dramaturgijo, a jim le redko lahko dejavno pripiše pomen, zato se vsakič znova izkažejo za novo pretvezo za povsem abstraktne glasbe rešitve. In s tem je krog sklenjen: Bonin glasbo razširja z gibalnim, scenskim in dramskim, da bi gestika nazadnje slednjega pripeljala nazaj v naročje glasbe in glasbenikov.

Bonin ni poskrbel le za izjemen koncept, ki daje občutek sodobnosti, ne da bi posegal po trendovski digitalizaciji, ampak je spretno izbral tudi ekipo. Tolkalci **Špela Mastnak**, **Lola Mlačnik**, **Jože Bogolin**, **Simon Klavžar** in **Luka Poljanec** so se izkazali kot avtorjevi kongenialni sogovorniki, morda skoraj soavtorji, vsekakor pa izredno fleksibilni protagonisti, vedno pripravljeni, da prehajajo med glasbenimi, scenskimi, dramskimi in gibalnimi nalogami. V predstavo so smiselno, ne preveč kričeče, posegali tudi prostorska postavitvev (**Marko Čeh**), osvetlitev (**Andrej Perkovič**) in gibalni elementi (**Ana Pandur**). Bonin je s svojo ekipo ustvaril žanr sedanjosti, ki je kljub parcializaciji paradokсно vendarle tako homogen, da omogoča variacijske obdelave.